HGJB
Houvast voor jongeren
en hun gemeenten

Basiskatern

met informatie over

- het waarom van dit jaarthema
- de context ervan
- de doelstellingen
- de start van het winterwerk

Bij het jaarthema 2020/2021

Goed om te horen!

Voorwoord

Het evangelie is ook voor jongeren anno 2020 een goede en belangrijke boodschap. Maar het vraagt wel om een serieuze luisterhouding. Daarom presenteert de HGJB als jaarthema voor 2020-2021: 'Goed om te horen!' Het lezen van de Bijbel als het Woord van God speelt daarin een belangrijke rol.

Als je in het jeugdwerk met een bepaald thema komt, moet je je altijd afvragen of jongeren daarop zitten te wachten Je moet geen antwoorden geven op vragen die jongeren niet stellen. Wat dat betreft, heeft het evangelie van Jezus Christus in zekere zin wel een probleem. Want wie zit daar echt op te wachten? Wie zit er te wachten op de boodschap dat je een zondaar bent en dat je helemaal afhankelijk bent van Gods genade? Voor de gemiddelde Nederlander heeft die boodschap zelfs iets beledigends. En niet alleen voor de gemiddelde Nederlander, maar voor ons allemaal. Het evangelie is niet altijd 'leuk' om te horen.
Er wordt daarom wel gezegd: het evangelie is wel vóór de mens, maar niet 'náár' de mens. Het doet ons des te meer beseffen dat het de Heilige Geest is die de oren en het hart van ons en onze kinderen moet openen voor – en dóór - het evangelie van Jezus Christus.

Het echte evangelie

Wat we zojuist gezegd hebben, komt evenwel niet in mindering op onze opdracht om onze kinderen, tieners en jongeren duidelijk te maken dat het goed is om het evangelie te horen. Terwijl we bidden om de leiding van de Heilige Geest, mogen we laten zien dat het evangelie wel degelijk wegen wijst om te gaan en antwoorden geeft op vragen die we hebben.

In het HGJB-beleidsplan 'Kom dichterbij!' (2019-2023) wordt daar een en ander over gezegd. Een belangrijk kenmerk van deze tijd is de gedachte van de maakbaarheid van het bestaan. Je moet zelf uit het leven halen wat erin zit. Dat legt een grote druk op jongeren: je moet presteren én jezelf presenteren. Keuzestress komt daarbij om de hoek kijken. Want op weg naar de top kun je je het niet veroorloven om verkeerde keuzes te maken. Jongeren lopen hier tegenaan. Het leven blijkt niet zo maakbaar te zijn als ze dachten... We constateren onder hen een groeiende behoefte aan onvoorwaardelijke acceptatie en aan momenten van rust en bezinning.

Een ander kenmerk van deze tijd is dat er ontzettend veel op jongeren af komt: een overvloed aan informatie, keuzemogelijkheden en andere prikkels. Te midden van dat alles staan ze als individu, teruggeworpen op zichzelf. Gemeenschappelijke kaders, zoals die van het geloof, vallen weg. Dat brengt onzekerheid met zich mee en een nieuwe behoefte aan leiding en sturing.

In deze context is het echt goed om het evangelie te horen, juist ook het evangelie dat in zekere zin 'tegenover' ons staat. Het is opvallend dat volgens het Amerikaanse onderzoek Growing Young het centraal stellen van het evangelie van Jezus Christus een belangrijk principe is waarom jongeren bij de kerk betrokken raken of blijven. Met 'het evangelie van Jezus Christus' bedoelen ze dan niet een softe versie ervan, maar de echte robuuste versie, waarbij het soms schuurt als we ons eigen leven ernaast leggen: 'Tieners en jongeren lopen niet weg van een evangelie dat moeilijke dingen van hen vraagt. Ze komen er juist op af.' (p. 143). Ze ervaren dit evangelie niet als iets wat hen onder druk zet om nóg meer te presteren, maar juist als een houvast waarop ze zich kunnen focussen. Het geeft hen rust en identiteit.

Uit de eerste hand

Vanuit bovenstaande is de stap naar de Bijbel snel gemaakt. Natuurlijk, het evangelie horen kinderen, tieners en jongeren ook in preken en liederen. Maar dat is uit de tweede hand, via anderen die het evangelie voor hen 'vertalen'. Daarnaast is het ontzettend belangrijk dat ze het ook uit de eerste hand horen: door zelf in Gods Woord te lezen en dat toe te passen op hun eigen leven. Dat is iets wat in het HGJB-werk altijd al een belangrijke rol heeft gespeeld, maar we merken dat het goed en nodig is om dit aspect opnieuw voor het voetlicht te brengen.

• Het bijbellezen op zich staat onder druk. De dwingende werking van de mobiele telefoon zal daar mede debet aan zijn: je 'moet' bijhouden wat er via Instagram en andere sociale media wordt gedeeld. Voor de Bijbel blijft er dan weinig tijd over. Het gemak van 'bijbellezen' via een podcast draagt lang niet altijd bij aan het zélf leren bijbellezen.
• Het besef dat de Bijbel een gezaghebbend boek is dat alles te zeggen heeft over keuzes die je in het dagelijks leven maakt, is aan slijtage onderhevig. Steeds meer komen we tegen dat jongeren werkelijk niet snappen dat je iets wel of niet doet 'omdat de Bijbel zegt dat...' Dat komt ook doordat in christelijk Nederland nogal eens een tegenstelling wordt gemaakt tussen bijbellezen 'om God te ontmoeten' en bijbellezen 'om je mening te vormen'. Het eerste zou dan wél goed zijn, het tweede niet.
• Tegelijkertijd kunnen we gelukkig zeggen dat er jongeren zijn die wel degelijk hun levensstijl willen baseren op de Bijbel. Voor hen is het echter steeds meer de vraag: hoe doe je dat dan? Hoe lees je de Bijbel met het oog op actuele kwesties als orgaandonatie, homoseksualiteit en duurzaamheid?
• Dat het geloof uit het gehoor is (Rom. 10:17) en niet uit wat wij doen, is juist voor jongeren die onder druk staan om te presteren, een goede boodschap. Want daarbij past een houding als die van Maria, die werkelijk tot rust kwam aan de voeten van Jezus (Luk. 10:38-42). Luisteren naar Gods stem door Zijn Woord te lezen, mag dan een moment zijn van op adem komen, stil zijn en je 'alleen maar' focussen op God.

Doelstellingen

De onlosmakelijke verbinding tussen het evangelie en het lezen van de Bijbel komt tot uiting in het HGJB-jaarthema 2020-2021: 'Goed om te horen!' We hopen daarmee een bijdrage te leveren aan de volgende doelstellingen:

• *Kinderen, tieners en jongeren leren zelfstandig bijbellezen* – De HGJB heeft in het verleden twee keer een project 'Leer Me Lezen' georganiseerd, waarbij vooral de bijbelleesmethode SOLVAT praktisch gemaakt is. Inmiddels is er weer een nieuwe 'generatie' kinderen, tieners en jongeren in het jeugdwerk gekomen. Hen willen we (opnieuw) stimuleren om persoonlijk, zelfstandig, actief en samen bijbel te lezen.

• *Kinderen, tieners en jongeren leren bijbellezen met een houding van ontvankelijkheid* – 'Wie oren heeft om te horen, laat hij horen', zegt de Heere Jezus in onder andere Markus 4:9. Het is goed om het evangelie te horen, maar dan moet je ook wel goed willen luisteren, met een houding van ontvankelijkheid, gehoorzaamheid en vertrouwen. Het evangelie is een boodschap met gezag!
• *Kinderen, tieners en jongeren leren de Bijbel toepassen op hun eigen leven* – In het verleden hebben we binnen de SOLVAT-methode veel aandacht besteed aan de V van Vragen stellen. Dat zullen we blijven doen, maar het is nodig om óók aandacht te besteden op de A van Antwoorden en de T van Toepassen. Dat geldt vooral voor tieners en jongeren.

Opening winterwerk

Het *leren* luisteren naar God en Zijn Woord is bij uitstek aan de orde in de geschiedenis van Samuel bij Eli, in 1 Samuel 3:1-10. In vers 1 lezen we een onthutsende analyse van die tijd: 'Het woord van de HEERE was schaars in die dagen.' Zelfs iemand als Samuel moest het leren om Gods stem te verstaan. Toen God hem riep, dacht hij dat het de stem van Eli was, want 'het woord van de HEERE was nog niet aan hem geopenbaard' (vers 7).

Aan de hand van deze geschiedenis willen we kinderen, tieners en jongeren laten ontdekken dat het erop aankomt om goed naar Gods stem te horen. 'Goed om te horen' betekent dan niet per se dat het ook fijn is om te horen wat God te zeggen heeft. Maar omdat het nodig is, is het toch goed!

Naast dit basiskatern, waarin de hoofdlijnen van het jaarthema zijn geschetst, bieden we nog meer katernen aan rond de start van het winterwerk.
• **Katern startweekend** (half mei beschikbaar)– Dit katern staat vol met creatieve, actieve en bezinnende ideeën voor een start- of gemeentedag rond het jaarthema.
• **Katern startzondag** (half juni beschikbaar) – Dit katern bestaat uit een exegese en preekschets over 1 Samuël 3:1-10 en is bedoeld ter voorbereiding van de startzondag.
• **Katern startavond leidinggevenden** (midden juni beschikbaar) – Hierin worden handreikingen gedaan om tijdens een startavond met jeugdleiders stil te staan bij het jaarthema.

Waar komt het jaarthema vandaan?

Beleidsplan 2019/2023 'Kom dichterbij!'
Het nieuwe HGJB-jaarthema staat in het kader van het HGJB-beleidsplan 'Kom dichterbij!'. In de publieksversie daarvan staat daarover: 'Samenvattend kun je zeggen dat we met het gezaghebbende evangelie dichtbij jongeren willen komen, op de plek (motivatie, niveau, geloofsontwikkeling) waar ze zijn. Dat is uitnodigend, maar ook appellerend. Het evangelie is maar geen bezigheidstherapie, het komt met gezag op ons af, Zowel het "nabij zijn" als het "tegenover" van het evangelie komen tot uiting in het volgende motto, dat daarmee de titel van dit beleidsplan is geworden: "Kom dichterbij!"

Vorige jaarthema 'Kom, doe mee!'
Vorig jaar was het HGJB-jaarthema: 'Kom, doe mee!' Daaronder zijn de volgende thema's uit het beleidsplan uitgewerkt: a. het appel van het verbond, en b. het aspect van de gemeente als gemeenschap. Je zou kunnen zeggen dat daarbij vooral het 'nabij zijn' accent kreeg: je hoort bij God en Zijn gemeente.

Nieuwe jaarthema 'Goed om te horen!'
Het komende jaar 2020/2021 krijgt het 'tegenover' van het evangelie meer accent. Daaronder vallen de volgende thema's uit het beleidsplan: a. leren bijbellezen en b. de Bijbel toepassen. In afzonderlijke producten willen we ons daarbij ook specifiek richten op de leidinggevenden. We hopen voor hen de volgende beleidsthema's uit te werken: a. (re)presenteren van Christus, en b. concept voor persoonlijke groei.